

O smokach słów kilka

O CZYM BĘDZIE? (realizacja podstawy programowej)

Od jak dawna smoki istnieją w polskiej kulturze? Czy tylko Smok Wawelski jest znany dzieciom? Na te i inne pytania będzie można poznać odpowiedzi w czasie wycieczki do zamku w Czersku. Uczniowie będą rozwijać i doskonalić umiejętności czytania i pisania, kształtować umiejętność porozumiewania się, jak również, zadania wspomogą rozwój czynności umysłowych niezbędnych do uczenia się matematyki oraz rozumienia otaczającego świata. Podopieczni poznają elementy przyrody ożywionej i nieożywionej i wprowadzeni zostaną w świat techniki. Skorzystają z rozwijania umiejętności percepcji sztuki oraz zapoznają się z wybranymi dziedzinami sztuki (architektura). Uwrażliwione zostaną na poczucie tożsamości narodowej, jak też będą wspierane w budowaniu własnej wartości.

	TEMAT/ZAGADNIENIA	ELEMENTY Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ
Punkt 1 Parking / XIV wieczny rynek	Ile kosztuje zbroja ze smoczych łusek?	wzbogacanie czynnego słownika dzieci, rozwijanie umiejętności: tworzenia wypowiedzi poprawnych pod względem gramatycznym, fleksyjnym i artykulacyjnym, czytania ze zrozumieniem różnych form tekstu, w tym informacji poznawczych; ważenia, mierzenia, określenia pojemności i dokonywania obliczeń pieniężnych
Punkt 2 Brama, wejście na teren kościelny	Święty Jerzy pogromca smoka	rozwijanie umiejętności płynnego, poprawnego czytania: krótkich tekstów, informacji poznawczych, komiksów, wierszy, inscenizacji, dialogów; budzenie ciekawości poznawczej przez zapoznanie z historią, kulturą i zwyczajami wybranych regionów Polski oraz wybranych krajów świata, dostarczanie wiedzy na temat Polski, Europy i świata
Punkt 3 Miejsce zakupu biletów	Jak dawniej zamki budowano?	rozwijanie intuicji geometrycznej; dostarczenie wiedzy na temat sposobów wytwarzania i działania wybranych przedmiotów i maszyn dawniej i dziś; tworzenie sytuacji edukacyjnych umożliwiających dziecku stosowanie nabytych umiejętności w praktyce
Punkt 4 Wewnątrz murów	Na zamku	rozwijanie orientacji przestrzennej; zachęcanie do samodzielnego czytania – wierszy, legend, opowiadań; uwrażliwianie na piękno języka literackiego; tworzenie sytuacji edukacyjnych umożliwiających dziecku nabywanie doświadczeń niezbędnych do rozwoju czynności intelektualnych potrzebnych do rozumienia otaczającego świata; tworzenie sytuacji edukacyjnych sprzyjających integracji grupy; rozwijanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji; rozwijanie odporności emocjonalnej niezbędnej do radzenia sobie w sytuacjach codziennych i życiu szkolnym
Punkt 5 Droga okalająca zamek	Oko w oko ze smokiem / Prace z wyobraźni w dużym przybliżeniu	Tworzenie postaci fantastycznych. Praca z wyobraźnią, przekładanie pomysłów na język plastyczny. Praca w skali, punkt widzenia, kadr.

CZAS TRWANIA	ŚRODEK TRANSPORTU	DYSTANS	POTRZEBNE AKCESORIA	INNE UWAGI	GRUPY
2-3 godz.	pieszo autobus autokar	ok. 2 km	przekąski i picie; zeszyty w kratkę, piórniki, klej; kredki typu pastele, mogą być suche lub olejne (małe zestawy) 1 zestaw na 2-3 uczniów; czarne kartki A4 i podkładki (tyle co uczniów + 3-5 zapasowych); wydruki z QR kodów (1 zestaw dla 4-5 uczniów) lub telefon z internetem	Wycieczka piesza. Punkty do odpoczynku, toaleta są w obrębie miejsca wycieczki.	Scenariusz przeznaczony dla grup 16 - 24 osób

Spis treści

- 3 Instrukcja dla nauczyciela
- 4-8 Materiały dla uczniów
- 5 Punkt 1 - XIV wieczny rynek - parking / Ile kosztuje zbroja ze smoczych łusek?
- 6 Punkt 2 - rama, wejście na teren kościelny / Święty Jerzy pogromca smoka
- 6 Punkt 3 - Miejsce zakupu biletów / Jak budowano dawniej zamki?
- 7 Punkt 4 - Wewnątrz murów / Na zamku
- 8 Punkt 5 - Droga Podzamcze okalająca zamek / Oko w oko ze smokiem - prace z wyobraźni w dużym przybliżeniu
- 9-13 Materiały do wydruku

INSTRUKCJA DLA NAUCZYCIELA

1 Jak dostać się na miejsce?

Najłatwiej autokarem, zaś korzystając z transportu publicznego należy rozpatrzyć odpowiednie dni oraz godziny.

Zamek w Czersku plac Tysiąclecia 1, 05-530 Czersk; gmina Góra Kalwaria

2 Komentarz do zadań

Uczniowie w parach lub kilku grupkach będą zaznaczać w zeszytach w kratkę swoje osiągnięcia. Nauczyciel drukuje obrazki ze smokami dla wszystkich uczniów. Kolejność smoków to kolejność zadań. Należy je wklejać do zeszytu i wykonywać pod nimi zadania.

Obrazki ze smokami - załącznik do scenariusza

Punkt 1 odpowiedź do Zadania 1

Rozwiązanie: hełm + pancerz + 2xręce, czyli ramiona, przedramiona i dłonie +2xnogi, czyli uda, podudzia i stopy + tarcza + 10 x strzała; $15+11+44+44+19+30=163$ dukaty

Punkt 2 lista smoków do Zadania 1

Załącznik do scenariusza

Linki informacyjne o smokach i o legendzie o Św. Jerzym

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Smok>

[https://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_\(m%C4%99czennik\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_(m%C4%99czennik))

Nauczyciel przygotowuje odpowiednią ilość puzzli z herbami miast, na których widnieje Św. Jerzy walczący ze smokiem. Drukuję w szkole, rozcina i chowa do kopert. Rozdaje koperty w PUNKCIE 2. Zadaniem uczniów jest ułożyć i przykleić w zeszytach powstałe obrazki podpisując nazwę miejscowości, której ten herb dotyczy.

Punkt 3

Nauczyciel opowiada w jaki sposób i z czego budowano dawne warownie. Wspomina o ostrokołach i palisadach. Mówi o wałach ziemnych i konstrukcjach skrzyniowych. Rozwija wątek o elementy konstrukcyjne budowli z kamienia i cegły oraz sposobów łączenia materiałów ze sobą. Wnikliwy obserwator może domyślić się z czego zbudowany jest widoczny zamek w Czersku.

Punkt 4

Gra Księżniczki, Rycerze, Smoki.

Zasady: Księżniczkę porywa Smok i w ten sposób wygrywa, Smoka pokonuje Rycerz i w ten sposób wygrywa, Rycerz ulega Księżniczce, która w ten sposób wygrywa.

Jest to zmodyfikowana wersja gry Kamień-Nożyce-Papier.

Grupy stają naprzeciwko siebie w rzędzie, a pierwsza para wykonuje na sygnał wybrane działanie jako Księżniczka, Smok lub Rycerz. Wygrywa ta grupa, w której po przejściu wszystkich graczy zostało więcej zawodników. Można zagrać kilka razy.

Punkt 5

Konieczne jest przygotowanie wydruków z QR kodów lub posiadanie na miejscu wycieczki telefonu z internetem i czytnikiem QR kodów

Po wycieczce prześlij nam
krotką opinię na temat
przeprowadzonych zajęć.
Dziękujemy!

MATERIAŁY DLA UCZNIÓW

Punkt 1 // XIV wieczny rynek - parking / Ile kosztuje zbroja ze smoczych łusek?

Zadanie 1

Smocze łuski w zależności od wielkości miały różne zastosowanie. Te najmniejsze były używane jako groty do strzał, średnie stanowiły znakomity pancerz łuskowy. Większe smocze łuski mogły być łączone w hełm lub ochrony rąk i nóg, zaś największe były wprost idealne na tarczę. Każda z łusek kosztowała wiele dukatów.

Tu na rynku możemy policzyć ile trzeba wydać pieniędzy, aby cały rycerz miał zbroję ze smoczyc łusek. Głowa, tułów, ręce, dłonie, nogi i stopy. Dodajmy jeszcze tarczę i 10 strzał do łuku. Gotowi do liczenia? Zwróćcie uwagę, że niektóre z przedmiotów występują pojedynczo np. hełm, a rękawiczki to już para przedmiotów, więc cena wynosi dwa razy więcej. Podobnie koszt jednej strzały, a my chcemy kupić ich 10.

LP.	DO CZEGO SŁUŻY	JAKIE ŁUSKI	ILE KOSZTUJE
1	Ochrona głowy	większe	15
2	Ochrona tułowia	średnie	11
3	Ochrona ramion i przedramion	większe	15
4	Ochrona dłoni	małe	7
5	Ochrona nóg, ud i podudzi	większe	15
6	Ochrona stóp	małe	7
7	Tarcza	największe	19
8	Strzała do łuku	najmniejsze	3
9	Kolczyk do ucha	najmniejsze	3

PUNKT 2 // Brama, wejście na teren kościelny / Święty Jerzy pogromca smoka

Posłuchajcie legendy o Św. Jerzym, którą przeczyta Wam nauczyciel.

We wczesnym chrześcijaństwie smok był uosobieniem zła, lecz również był symbolem waleczności i siły, jak np. Smok z Czerska.

Jakie znacie smoki? Możecie skorzystać z listy, którą ma nauczyciel.

Zadanie 1

Otrzymacie od nauczyciela puzzle. Złóżcie je, przyklejcie i podpiszcie w zeszyte.

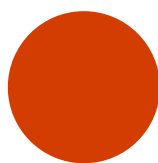
Dostaniecie także po jednym herbie miejscowości polskich, które mają obraz ze Świętym Jerzym pokonującym smoka.

PUNKT 3 // Miejsce zakupu biletów / Jak budowano dawniej zamki?

Zadanie 1

Z czego zbudowany jest zamek w Czersku?

Mając do dyspozycji kartkę w kratkę narysujcie z figur geometrycznych takich jak: kwadraty, prostokąty, trójkąty to co widzicie przed sobą, czyli obraz zamku w Czersku.

Ile figur narysowaliście?

Jakie figury występują najczęściej?

Których jest najmniej?

Jakie jeszcze inne figury można zastosować w trakcie geometrycznego tworzenia zamku,

np. trapez, półkole, może romb?

PUNKT 4 // Wewnątrz murów / Na zamku

Zadanie 1

Posłuchajcie wiersza Jana Brzechwy pt. "Smok"

Aranżujemy grę Księżniczki, Rycerze i Smoki w dwóch grupach: "Księżniczka (wykonuje dygnięcie), Rycerz (dobywa miecza) i Smok (robi: "Łaa!" wyciągając do przodu łapy)".

Zadanie 2

W parach lub małych grupkach możecie się przygotować do występu na scenie w oparciu o losowy generator treści - w tabelce.

Przygotujcie działania w odpowiedniej kolejności, a następnie uzupełnijcie treścią i zaprezentujcie na scenie.

	KTO?	GDZIE?	JAKI/JAKA/JAKIE	KIEDY?	Z KIM?	CO ROBI?	JAK?	PO CO?
1	Rycerz	Na zamku	Ogromne	latem	Sam	Czesze	Siłą woli	Dla żartu
2	Smok	Pod zamkiem	Czerwony	Dokładnie 1 kwietnia 2020 roku	Z przyjacielem	Poi	Dłońmi	Aby wydobyć skarb
3	Księżniczka	Na podgrodziu	Smaczne	Dziś	Z grupą koleżanek	Karmi	Wydając polecenia	Aby uratować uwięzionych
4	Szewczyk	W wieży	Rozkoszna	Przedwczoraj	Z wiernym psem	Walczy	Łopatą	Aby móc się pochwalić
5	Koń	W lochu	Wybitna	Pojutrze	Z klasą	Chrapie	Mieczem	Aby zostać bohaterem
6	Gęsiareczka	Przed bramą	Dwucyfrowy	We wtorek	Ze Smoczą	Lata	śpiewając	Aby wszystko dobrze się skończyło

PUNKT 5 // Droga Podzamcze okalająca zamek / Oko w oko ze smokiem - prace z wyobraźni w dużym przybliżeniu

Materiałownik:

- Wydruki z QR kodu (poniżej) lub telefon z internetem, żeby odczytać QR kod
- Kartki czarne A4
- Sztywne podkładki w formacie A4
- Kredki typu pastele (mogą być suche lub olejne)

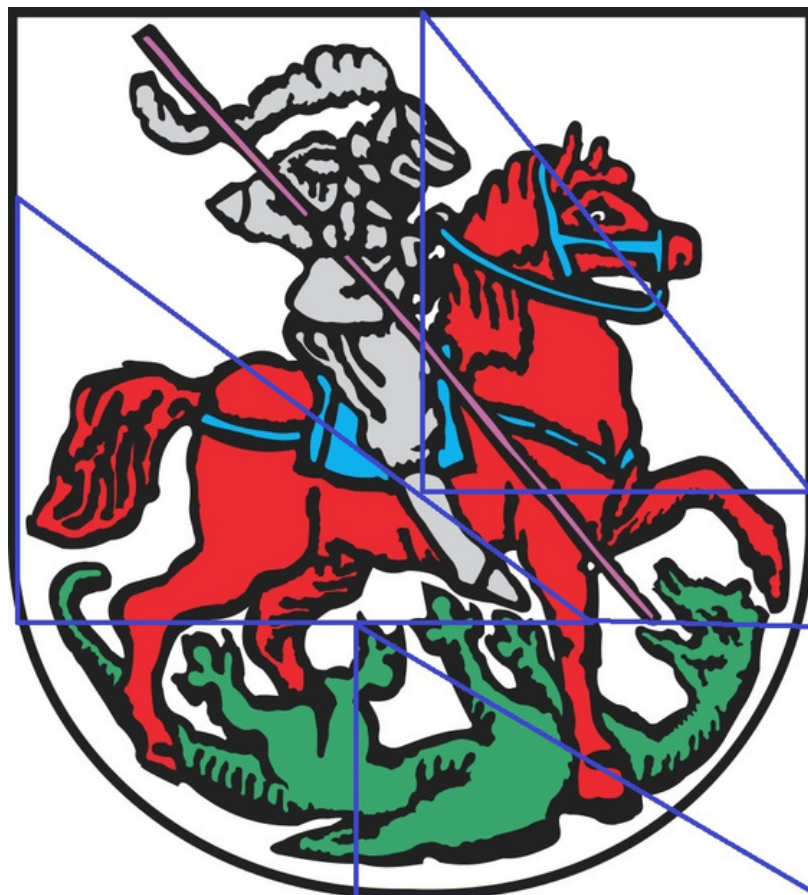
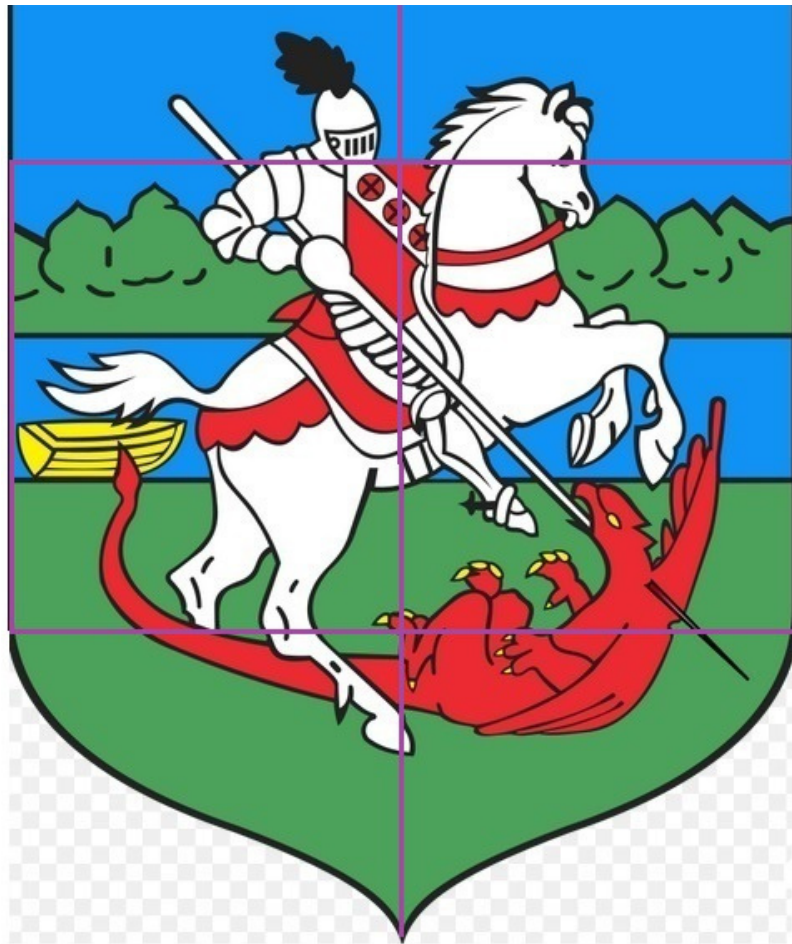
Zadanie 1

- Wyobraź sobie, że stoisz oko w oko z wielkim smokiem. Skorzystaj z wydruków/ prezentacji ukrytej pod kodem QR, przyjrzyj się oczom gadów, ich kształtom, budowie, elementom oraz łuskom dookoła, zobacz jakie obrazy oka smoka wykonali inni uczniowie.
- Stwórz własną wizję - obraz oka smoka. Pamiętaj o kształcie oka i jego wszystkich elementach białko, tęczówka, źrenica oraz o łuskach dookoła oka.
- Opowiedz na podstawie swojego rysunku jak wygląda cały twój smok, jakie ma cechy, znaki szczególne, a jakie umiejętności specjalne, czym zionie i czy umie latać.

Lista smoków:

1. Rogogon Węgierski (Harry Potter i Czara Ognia),
2. Spizobrzuch Ukraiński (Harry Potter i Insignia Śmierci cz.1),
3. Miluś (komiksy i filmy z serii Kajko i Kokosz),
4. Smok Wawelski,
5. Smoczyca z filmu Shrek,
6. Tabaluga smok z bajek animowanych,
7. Szczerbatek (filmy z serii Jak wytresować smoka),
8. Smaug (książka i film Hobbit),
9. Mushu (film Mulan)

Jan Brzechwa - Smok

Na Wawelu, proszę pana
Mieszkał smok, co zawsze z rana
Zjadał prosię lub barana.
Przy obiedzie smok połykał cztery kury lub indyka
nadto krowę albo byka.
Nagle raz, przy Wielkim Piątku
Krzyknął Coś tu nie w porządku !
Poczuł wielki ból w żołądku
Potem spuchła mu wątroba, dwa migdały, płuca oba
Jak choroba, to choroba !
Smok pomyślał, proszę, proszę.
Nie mam zdrowia za dwa grosze
Czas już zostać mi jaroszem
i smok biedny od tej pory
By oczyścić krew i pory, jadał marchew,
jadał pory, groch, selery i kapustę
Wszystko z wody i nietłuste,
żeby kiszki były puste.
Tak za roczkiem mijał roczek
Smok nasz stał się jak wymoczek
Wprost nie smok, lecz zwykły smoczek.
Odtąd każda mądra niania
Dziecku daje go do ssania.